

European Union

Linking Estonia and Latvia

Part-financed by the European Regional Development Fund

“Through Youth Cooperation Towards More Sustainable Societies”

Jaan Tõnissoni Instituut koostöös Läti organisatsiooniga “Radošas Iniciatīvas Centrs” (<http://www.ric.org.lv/index.php?lang=en>) teostab 2014 aastal projekti “Through Youth Cooperation Towards More Sustainable Societies”, “Noorte koostöö kaudu jätkusuutlikumate ühiskondade poole”. Projekti käigus külastavad 24 Käina koolinoort Hiiumaalt (<http://www.kaina.edu.ee/>) ning sama arv Riia koolinoori teineteist nende kodukohtades. Vastastikku tutvutakse kohaliku eluga ja noorte ettevõtmistega ning saadakse sellega tuttavamaks oma naabritega. Selle lihtsa vormi sees keskendavad noored ühiselt oma tähelepanu keskkonnaprobleemidele ning rakendades spetsiaalset rahvusvaheliselt levinud projektitöö metoodikat (“Project Citizen”) püüavad leida neile ka lahendusi. Projektitöö käigus leivad aset noorte erineva taseme töökohtumised ning projekt lõppeb portfooliote esitamisega auditooriumi ja erialažürii ees.

Projekti EU41668 rahastab Eesti – Läti programm 22820,80 euroga

(<http://www.estlat.eu/supported-projects/?project=68>).

Projekti esimesed kolm kuud

Jaauarist märtsini toimus projekti käivitamine. Projekti täiskasvanutest meeskond nii läti kui eesti poolt kohtus mitmel korral omavahel ning õpilastest kasusaajatega. Tehti selgeks projekti eesmärgid ja ootused osalejate aadressil. Lepiti kokku ajakavas ning projekti käigus toimuva koostöö viisides.

Selleks toimusid jaauaris nii Tallinnas kui Riias projekti juhtorganisatsioonide Jaan Tõnissoni Instituudi ja Radošas iniciativas centrs meeskondade kohtumised rahastaja esindajatega, kus detailselt arutati läbi projekti tingimused. 20. jaauaril kohtusid JTI ja RIC esindajad Riias ning leppisid kokku omavahelise tööjaotuse ja täpsustasid projekti ajakava. Järgnesid projektimeeskondade rahvuslikud töökoosolekud ja esimesed arupidamised 24-liikmeliste

õpilasmeskondadega Riias ning Käinas. Kolme esimese kuu tähtsaim üritus oli projekti käivitav rahvusvaheline kohtumine Riias. 19.–21. märtsini kohtusid 26 eesti delegatsiooni liiget ja 30 läti partnerit selleks, et noored saaksid omavahel tutvuda, et selgitada neile projekti kõikides selle detailides, anda neile teadmisi projekti sisu teemadel, tutvustada eesti osalejatele Riias kui kohalikku omavalitsust ning käivitada küllalt keerukas rahvusvaheline projektitöö, mis peab lõpuks viima välja jätkusuutlikkuse teemalise portfolio koostamiseni ja esitlemiseni Riias 2014. aasta detsembris. Esimene üritus oli läti projektimeeskonna poolt hästi ette valmistatud ja see õnnestus igati.

Noored osalejad käisid õppekäikudel Läti Seimis, Riia linnavalitsuses, Riia kaasaegses jätkusuutlikkusele kaasa aitavas Getlini prügilas. Viimases nägime ökotomatite kasvatamist jäätmetest vabaneva energia abil. Kõik nähtu oli aluseks Laimite keskuses toimunud ühisürituste käigus alanud projektitööle. Projekti teemaks valiti "Kuidas anda vanadele ja kasututele esemetele teine elu".

Projekti järgmised kolm kuud

Aprillis ja mais kohtusid projektijuhid Jaan Tõnissoni Instituudist ja Läti partnerorganisatsioonist Radošas Initsiatīvas Centrs Riias ja Käinas mitmel korral oma maade projektis osalevate nooretga ning juhendasid neid portfoolio loomises. Toimusid ka rahvuslikud koosolekud projekti koordinaatoritega kasusaajate juures Käina Gümnaasiumis Hiiumaal ja

noortekeskuses “Laimite” Riias, et valmistada ette projekti teist rahvusvahelist seminari Hiiumaal.

15.-16. aprillil 2014 toimus P1 ja P2 esindajate rahvusvaheline planeerimiskoosolek Hiiumaal. Kahe päeva jooksul kooskõlastati eelseisva rahvusvahelise õpilasürituse kava ning külastati kohti Käinas ja Kärddlas, kus üritus kavakohaselt läbi viiakse.

Aprillist juunini kestnud projektiperioodi kõige tähtsam sündmus oli teine rahvusvaheline seminar Käinas. 01. – 03. juunini oli eesti ja läti õpilastel Hiiumaal mitmeid ühisüritusi. Külastati säästliku eluviisiga seotud kohti ja objekte Hiiumaal nagu Kärddla linna, Tahkuna poolsaart, Käinat ja Käina valda, Sääre Tirpi. Kõikjal vaadati, kuidas inimtegevus loodusele mõjub. Selgitusi selle kohta, kuidas kohalik omavalitsus tegeleb säästliku eluviisi ja jätkusuutlikkuse küsimustega, jagati noortele kohtumisel Käina vallavalitsuses. Väga huvitavad olid kolm projekti teemadel läbi viidud töötuba Palade loodushariduse keskuses.

Käina Gümnaasiumis demonstreerisid mõlemad meeskonnad seda, kui kaugel on nad portfooliote loomisest. Projektijuhid nõustasid noori, mida nad peaksid oma portfooliote juures järgnevalt tegema.

Projekti viimane poolaasta

Suvel, kui õpilastel oli koolivaheaeg, toimus ka projekti kallal toimetamises paus. Septembrist jätkasid noored nii Käinas kui Riias oma portfooliote edasiarendamist.

4.– 6. detsembrini toimus Riias projekti lõppüritus. Kogu projekti kulminatsioon oli eesti ja läti meeskondade portfooliote esitus. Kuna kumbki meeskond koosnes neljast töörühmast ja iga rühm sai tehtu tutvustamiseks kümme minutit aega, võttis kõik kokku aega ligi kaks tundi. Esitlused toimusid inglise keeles ning neid hindas kolmeliikmeline žürii. Žürii jäi nähtu-kuulduga väga rahule. Nii Käina kui Riia noored olid läbi viinud uurimistööd ja tegid mitmeid ettepanekuid, kuidas oleks võimalik vanadele asjadele anda uut kasutust ning elu. Riia linnavalitsuses oli avatud näitus õpilaste töödest, millega vanu esemeid ja materjale oli toodud taaskasutusse.

Lisaks projekti tulemuste esitlusele jagus seegi kord aega tutvumiseks nii teise riigi noortega kui eestlaste jaoks ka Riia linnaga. Muu hulgas käidi Farmaatsiamuuseumis, Läti uues Rahvusraamatukogus, Cinevilla teemapargis. Need käigud haakusid kõik projekti teemaga –

kuidas tagada asjadele-esemetele võimalikult pikk kasutusiga.

Jaan Tõnissoni instituut tänab oma partnerit Käina Gümnaasiumit, head toetajat Käina vallavalitsust, Läti partnerit “Radošas Iniciativas Centrs” ning Est-Lat programmi huvitava projekti eest!

Projekti kajastusi:

„Käina gümnaasiumi noortel oli edukas projektiaasta“.

Hiiu Leht, 16.12.14

<http://www.hiuleht.ee/2014/12/kaina-gumnaasiumi-noortel-oli-edukas-projektiaasta/>

„Eesti ja läti õpilaste edukas ühiskonna-õpetuse projekt“.

Õpetajate Leht, 19.12.14

<http://opleht.ee/19835-eesti-ja-lati-opilaste-edukas-uhiskonna%C2%ADopetuse-projekt/>

